

اگر احساس خواب به شما دست داد در مکان امنی مانند پارکینگ‌های جاده‌ای، خودرو را متوقف کنید و از توقف در شانه بزرگراه خودداری کنید.

باهوش‌ترین سگ ایران که بود؟

«دومان» یازده ساله در زلزله مرداد سال ۹۱ در مناطق اهر، هریس و ورزقان توانست علاوه بر نجات افراد زیر آوار اجساد جانباختگان را نیز پیدا کند. او یکی از باهوش‌ترین سگ‌های امدادونجات جمعیت هلال احمر بود. یاشار شادپور، امدادگر هلال احمر آذربایجان شرقی و مربی این سگ که یازده سال در عملیات مختلف همراهش بود، درباره او می‌گوید: «دومان به معنی مه کوهستان است و او یکی از سگ‌های منحصر به فرد در امدادونجات بود که در بیش از ۳۰ عملیات حضور داشت و در این عملیات بیش از ۵۰ مورد کشف افراد زنده زیر آوار و همچنین اجساد داشت.»

کیانوش رستمی، تکنیسین دامپزشکی سازمان امدادونجات از تربیت و درمان سگ‌های هلال احمر می‌گوید

خاطرات در مانگر سگ‌های زنده یاب

می‌کند، همین بیماری‌های میکروبی است و گرنه به خاطر واکسیناسیون‌های به‌موقعی که دارند، بدنشان نسبت به بیماری‌های ویروسی و عفونی مقاوم شده و مشکلی برایشان پیش نمی‌آورد.

آقای رستمی، نژاد سگ‌ها در سلامتی‌شان تاثیر دارد؟ مثلا سگ‌های ژرمن، سیستم دفاعی و قوای بدنی بیشتری نسبت به سگ‌های دیگر ندارند؟

قوای جسمی سگ‌ها، بیشتر به تغذیه و شرایط نگهداری‌شان بستگی دارد، یعنی ممکن است حتی یک سگ ژرمن در شرایط بدی نگهداری شود که طبعاً هم بدنش ضعیف می‌شود و هم آسیب‌پذیرتر است. به همین دلیل مراقبت و نگهداری درست از سگ‌ها تاثیر بسیاری در سلامتی‌شان دارد.

سگ‌ها بیشتر چه نوع سرطانی می‌گیرند؟
سرطان بین سگ‌ها انواع و اقسام مختلفی دارد،

سگ‌ها باید چه فاکتورهایی داشته باشند تا برایشان شناسنامه صادر شود؟
جدا از این که سلامتی سگ را یک دامپزشک تایید می‌کند، در داخل شناسنامه باید واکسن‌هایی که سالانه زده شده و قرص‌های ضد انگل قید شده باشد، همچنین هر نوع بیماری یا درمانی که روی سگ انجام شده، باید در شناسنامه نوشته شود.

از نظر حوزه سلامت، سبک غذایی و تغذیه سگ‌های زنده یاب باید چگونه باشد؟ به خصوص زمانی که به عملیات‌ها اعزام می‌شوند.
به دلیل این که سگ‌ها همیشه در آماده‌باش هستند و ممکن است در طول سال برای عملیات به مناطق مختلفی از کشور سفر کنند، طبیعتاً غذای پخته شده نمی‌تواند به آنها داده، معمولاً باید غذای خشک یا کنسرو جات بخورند.

سخت‌ترین عملیاتی که با سگ‌های زنده یاب رفته‌اید، چه حادثه‌ای بود؟
چند سال پیش یک سیل ویرانگر در جاده چالوس آمد و ما به همراه سگ‌های زنده یاب به محل حادثه اعزام شدیم. خیلی دردناک بود، بعد از یک هفته یکی از سگ‌ها جنازه خانمی را از لابه‌لای سیلاب‌ها پیدا کرد. کار کردن بین گل‌ولای و آب‌های سنگین به تنهایی سخت است، چه برسد به این که یک سگ هم همراهت باشد و بخواهی بیشتر از خودت مراقب او باشی.

وقتی برای حادثه‌ای با سگ‌های زنده یاب به منطقه حادثه دیده اعزام می‌شوید، برخورد مردم با سگ‌ها چگونه است؟
سال‌ها قبل به خاطر عدم شناخت و آگاهی که نسبت به سگ‌ها وجود داشت، مردم خیلی روی خوش به سگ‌های زنده یاب نشان نمی‌دادند، اما در سال‌های اخیر روابط بین مردم با سگ‌ها خیلی خوب شده و حتی با ذوق و شوق سمت‌شان می‌آیند.

سال‌ها قبل که بخش آموزش سگ‌های زنده یاب تازه شروع شده بود و تجربه امروز وجود نداشت، سگ‌هایی بودند که بشدت از آمپول می‌ترسیدند؛ یعنی تا سرنگ را می‌دیدند، شروع می‌کردند به پارس کردن

سگ‌های زنده یاب هلال احمر کارایی و ماهیت بسیار مهم و تاثیرگذاری در زمان وقوع حادثه دارند که طبیعتاً مراقبت از سلامتی آنها هم کار سخت و حساسی خواهد بود. از لحاظ علم دامپزشکی این سگ‌ها چه مراقبت‌هایی می‌خواهند؟

این موضوع خیلی گسترده است، ولی به صورت کلی ما باید بیشتر مواظب فیزیک این حیوانات باشیم، چون از لحاظ داخلی مدام چکاپ می‌شوند و واکسن‌ها و قرص‌های ضد انگل هم به‌موقع به سگ‌ها داده می‌شود. در زمان بحران و عملیات ممکن است در منطقه‌های خطرناک بزرگی جان‌شان را تهدید کند، مثل ریزش آوار در زلزله یا غرق شدن در آب‌های خروشان، به همین دلیل در زمان حادثه و وقتی کارشان را در مناطق آسیب‌دیده شروع می‌کنند، خیلی بیشتر به‌مراقبت نیاز دارند.

آقای رستمی، سگ‌ها هم مثل بعضی از آدم‌ها نسبت به دکتر و فرآیندهای درمان یا پیشگیری از بیماری، گارد دارند؟ موقع واکسن زدن واکنش‌شان چیست؟ از آمپول می‌ترسند یا نه؟

رفتارهای سگ بستگی به تربیت و رفتار اولیه‌ای دارد که از روز اول توسط مربی یا صاحبش آموخته است. اگر با شدت و خشونت با او رفتار شود، طبیعتاً نسبت به دامپزشک و فرآیندهای درمانی گارد می‌گیرد. مثلاً یادم است سال‌ها قبل که بخش آموزش سگ‌های زنده یاب تازه شروع شده بود و تجربه امروز وجود نداشت، سگ‌هایی بودند که بشدت از آمپول می‌ترسیدند؛ یعنی تا سرنگ را می‌دیدند، شروع می‌کردند به پارس کردن (می‌خندد)، ولی الان روش‌ها عوض شده و مربیان سگ‌ها حرفه‌ای هستند و طبیعتاً این مشکل وجود ندارد. الان فقط یک مورد سگ داریم که از دکتر و درمانگاه فرار می‌کند، البته جزو سگ‌های زنده یاب نیست؛ سگ نگهبان مجموعه است و کلاس‌ها درمانگاه نمی‌آید و اگر متوجه شود قرار است او را به درمانگاه ببریم، وسط راه فرار می‌کند!

سلامتی و وضع جسمانی سگ‌ها هر روز چک می‌شود یا چکاپ‌شان دوره‌ای است؟ به خصوص در فصل‌های مختلف از سال که هر کدام بیماری‌های خاص خودشان را دارند.

چون در مرکز آنست امکانات اولیه وجود دارد، چند هفته یکبار و ماهی‌ماه چکاپ‌های پزشکی‌شان انجام می‌شود، ولی یک‌سری از چکاپ‌هاست که خود مربیان سگ‌ها هر روز انجام می‌دهند، یعنی هر روز بدن‌شان را بررسی می‌کنند که زخم یا حشره و کنه‌ای نداشته باشند، به‌خصوص در فصل بهار که خیلی زیاد است، ضمن این که ناخن‌ها و دندان‌هایشان هم تقریباً هر روز چک می‌شود که

به ناز مقدسی لقب‌شان امید در تاریکی است؛ پیدا کردن نبض زندگی در واپسین لحظات مرگ. سگ‌های زنده یاب حالا نزدیک به ۲۰ سال است که در حوادث و بحران‌ها با سه پای امدادگران هلال احمر وارد محل حادثه می‌شوند. یاد گرفته و آموزش دیده‌اند که چگونه می‌شود از لابه‌لای آوار ساختمان‌های زلزله‌زده و گل‌ولای سیلاب‌ها انسانی را زنده پیدا کرد. از آن روزی که ۹ سگ و ۹ مربی، ۶۷ نفر را زنده از زیر آوار زلزله بم بیرون کشیدند تا همین ۲ سال پیش که سگ‌های زنده یاب، ۶ نفر را در زیر ویرانه‌های زلزله کرمانشاه زنده پیدا کردند، موضوع آموزش سگ‌ها و استفاده از آنها در حوادث و بحران‌ها اهمیت ویژه‌ای دارد. امروز در روز دامپزشکی پای صحبت‌های کیانوش رستمی، تکنیسین دامپزشک واحد آنست در سازمان امدادونجات جمعیت هلال احمر نشستیم. او حرف‌های دست اولی درباره راز و رمزها و سبک زندگی باهوش‌ترین و قوی‌ترین سگ‌های ایران می‌زند. سگ‌هایی که بر اساس آمار، به‌طور متوسط سالانه در ۱۰۰ عملیات نجات حضور دارند و با همه تلخی‌های حادثه هرگز در وجودشان نشانی از خشونت یا درندگی نیست.

آقای رستمی، شما هم تکنیسین دامپزشکی هستید و هم مسئول درمانگاه «آنست» سازمان امدادونجات هلال احمر. در واقع می‌شود گفت شما در این درمانگاه دامپزشکی امدادگر حیوانات هستید. علم پزشکی در برابر مراقبت و نگهداری از سلامت جسمی سگ‌های زنده یاب، چه تعریفی دارد؟

یک بخش از کار دامپزشکی مربوط به پیشگیری و قبل از حضور در حوادث است، بخش دیگر آن هم زمانی است که سگ‌ها در زمان وقوع یک بحران به مناطق حادثه‌دیده اعزام می‌شوند. حوادث طبیعتاً باعث آسیب دیدن سگ‌ها در حین عملیات جست‌وجو می‌شود، مثل بریدگی قسمتی از بدن، شکستگی دست، سسر یا پا و حتی انواع بیماری‌های میکروبی. بیشترین کاری که در این زمان می‌توان برای سگ‌ها انجام داد، کمک‌های اولیه است و اگر آسیب یا جراحت جدی تر باشد، باید به مراکز درمانی و کلینیک‌های دامپزشکی مجهز منتقل شوند و تحت عمل جراحی قرار بگیرند.

در سال‌های اخیر سگ‌های زنده یاب جمعیت هلال احمر در حوادث مختلفی حضور داشتند، مثل زلزله کرمانشاه، آتش‌سوزی ساختمان پلاسکو و سیل‌های ویرانگر فروردین ماه در استان‌های مختلف. این سگ‌ها در حین عملیات جست‌وجو، خودشان چه آسیبی دیده‌بودند؟
خیلی آسیب‌ها جدی نبود. چیزی که معمولاً در حوادث پیش می‌آید این است که بیشتر این سگ‌ها از مناطق دور به محل‌های حادثه اعزام می‌شوند و چون سگ مدت زمان زیادی در ماشین است، باعث می‌شود دچار گرم‌زدگی و حالت تهوع شود. ولی به‌حال پیش آمده که سگ‌ها در زمان حادثه دچار جراحت شوند و مجبور شده‌ایم با بیپوشی و یک جراحی کوچک مداواایش کنیم.

در زمان حادثه پلاسکو گفته بودند به خاطر شدت حرارت و داغی زمین، کف پای سگ‌ها سوخته است. این خبر درست بود؟
بله. خبر تاحدودی درست بود اما سوختگی و آسیب دیدگی کف پای سگ‌ها جدی نبود.

در حادثه‌ای مثل سیل به خاطر بالا آمدن فاضلاب‌ها و آب‌های روان، یکی از مهم‌ترین مشکلات بهداشتی در مناطق سیل‌زده، آب‌های آلوده است. در سیلاب‌های امسال که سگ‌های زنده یاب به مناطق سیل‌زده اعزام شده بودند، این موضوع برای سگ‌ها تهدیدکننده بود؟
بله، بیماری‌های میکروبی در مناطق سیل‌زده یکی از آسیب‌هایی است که به سگ‌ها وارد می‌شود که این اتفاق هم در سیل‌های اخیر افتاد و بعضی از آنها دچار بیماری روده شده بودند. البته دامپزشک همیشه در کنارشان حضور دارد و به همین دلیل خیلی زود مداوا شدند. بنابراین شایع‌ترین بیماری که سگ‌ها را در بحران‌ها تهدید